

Ministru prezidenta Ivara Godmaņa Jaungada uzruna Latvijas Televīzijā 2007.gada 31.decembrī

Godātie Latvijas ļaudis!

Atļaujiet man Jūs uzrunāt šajās pēdējās aizejošā, 2007.gada minūtēs.

Vairums no Jums Jauno Gadu sagaida tuvu un mīļu cilvēku lokā. Tie ir ļaudis, ar kuriem Jūs esat dalījuši priekus un bēdas, veiksmes un neveiksmes, cerības un vilšanās. Tie bijuši Jums līdzās gan baltās, gan ne tik baltās dienās.

Tieši tāpat, kā Latvijas valsts.

Es teikšu tā: Latvijai šis ir bijis kontrastu gads. Ne jau balts no abiem galiem... un ne zaļš pa vidu. Drīzāk raibs. Latvijai tas nozīmējis gan strauju izaugsmi ekonomikā, gan skaļus skandālus politikā. Mēs esam pieredzējuši kā kredītu un līzingu eiforiju, tā arī ilūziju sabrukumu. Šis gads mūs visus ir mētājis no laimes uz nelaimi un atpakaļ. Un tomēr, ja man vajadzētu to raksturot ar vienu vienīgu frāzi, es teiktu: šis ir bijis vērtīgu mācību gads.

Realitātes apjaušanas gads.

Kādam tas devis atziņu, ka nekustamo īpašumu jomā turpmāk vairs nevarēs pelnīt desmitkārtīgi.

Kādam citam – ka kredīti un līzings būs jāatdod, un procenti nebūs mazi.

Politikā šis gads sniedzis smagu, bet ļoti noderīgu paraugstundu:

- a) ar sabiedrību ir jārunā;
- b) sabiedrības viedoklī ir jāieklausās;
- c) sabiedrības viedoklis ir jārespektē.

Latvijas sabiedrībai savukārt, aizejošais ir bijis pilsoniskās izaugsmes un līdzdalības gads. Jūs, Latvijas ļaudis, esat auguši domas spēkā, valstiskajā apziņā un saliedētībā. Pēdējos piecpadsmī gados Jūsu viedokļi bieži vien aprobežojusies ar diskusijām ģimenes lokā, ar valdošo aprindu kritiku pie pusdienu galda. Šogad Jūsu viedokļi ir atstājuši mājokļu sienas un izgājuši ielās. Jūsu viedokļi ir likuši tajos ieklausīties un galu galā – izmainījuši Latvijas politiku.

Liktenis man ir lēmis vadīt Latvijas valsti pretrunīgās un atbildīgās situācijās. Tāda bija deviņdesmito gadu sākumā un tāda ir šodien. Daudzi saka – tagad ir krīze, un Godmanim uzdots to izstrēbt.

Ziniet, nav tā.

Salīdzinot ar 1990.gadu, 2007.gads ir tikai viegla vēja pūsma.

Tas ir tikai jauns, kaut arī sarežģīts, eksāmens, vārti uz jaunu kvalitāti, uz jaunu izaugsmi. Šodienas situācija nav salīdzināma ar to, kāda bija 1991.gadā, kad inflācija bija 950% procenti, kad PSRS uz laiku pārtrauca apgādāt Latviju ar degvielu, kad šeit bija padomju karaspēks, trūka pārtikas preču, kioskos tirgoja nelegālu alkoholu, nebija likumu, nebija nekā. Bet bija cerība, pašizliedzība un vienotība. Šodien mēs esam nogājuši garu ceļu un esam atjaunojuši Latvijas valsti, veidojot demokrātisku sabiedrību un tirgus ekonomiku. Neatgriezeniski!

Daudzi domā – nu, ar ko tad Godmanis mūs šoreiz baidīs... Bet Šogad Godmanis nebaidīs.

Jo es zinu – Latviju arī nākamajos gados sagaida izaugsme. Bet tā būs sabalansēta izaugsme. Jā, daži vairs negūs desmitkārtīgu peļņu. Iespējams, kādam nāksies pārvērtēt savu kredītpēju un pārsēsties no dārga auto lētākā. Vēl kādam – atteikties no ikgadējā ceļojuma. Taču, tikai tā mēs varēsim apjaust mūsu patiesās materiālās iespējas un neieķīlāt mūsu ekonomisko brīvību nākotnes parādu važās. Mēs ieraudzīsim reālo situāciju, nevis uz kredīta nopirkto, un iemācīsimies savus tēriņus plānot tāpat kā laudis tos plāno citur attīstītajā Eiropā.

Ko mēs – valdība – sniegsim pretī par šo apjausmu? Es droši varu teikt – valsts maksimāli rūpēsies par trim sabiedrības grupām: bērniem, pensionāriem, invalīdiem.

Punkts. Tur nav diskusiju.

Tas nozīmē, ka ieviesīsim brīvpusdienas pirmklasniekiem, turpināsim palielināt pensijas par nostrādātajiem gadiem, pabalstus invalīdiem. Būs lielāks ar nodokli neapliekamais minimums, būs lielāka minimālā alga.

Jā, būs atbalsts arī uzņēmējiem, būs atbalsts darba ņēmējiem, skolotājiem, policistiem, eksportam, kultūrai – iespēju robežās. Un šīs robežas aug.

Bet bērni, pensionāri un invalīdi būs prioritāte. Jo viņi nespēj par sevi parūpēties tā, kā viens ekonomiski aktīvs sabiedrības loceklis. Un viņi pie tā nav vainīgi. Tā ir valdības atbildība.

Nākamais: 2008. gadā pasaule kļūs vēl atvērtāka un tuvāka. Aizvadītais gads bija septiņpadsmitais, kopš mēs atkal dzīvojam brīvā Latvijā. Trešais, kopš varam justies droši NATO paspārnē un esam pilntiesīga Eiropas Savienības dalībvalsts. Un pirmais, kopš Šengenas līguma ietvaros varam brīvi šķērsot Eiropu no Daugavpils līdz Lisabonai, pat neizņemot pasi no kabatas. Eiropas Savienība un NATO mūs ir padarījušas par pilntiesīgiem un cienītiem ģeopolitiskās dzīves dalībniekiem.

Vienlaikus mēs piedzīvojam cenu izlīdzināšanos attiecībā pret augstajām Eiropas cenām. Tā ir realitātes sāpīgākā daļa. Bet tā nav traģiska. Pēc otrā Pasaules kara visas Eiropas valstis sāka savu skrējieni vienā laikā, pēc viena starta šāviena. Mūs, kopā ar Igauniju un Lietuvu, izveda no pasaules stadiona saslēgtus roku dzelžos, uz 50 gadiem. Kad atguvām neatkarību un atgriezāmies, citi bija tālu priekšā. Mana dziļa pārliecība ir, ka šodien mēs atpaliēkam vairs tikai kādus 10 apļus, 10 gadus. Un mēs viņus panāksim! Tas ir grūti, bet nav neiespējami. Tas prasa apņēmību un sviedrus ne tikai no politiķiem, bet arī no ikviena Latvijas iedzīvotāja.

- Ar kādu atdevi es strādāju?
- Vai es aizstāvu savu valsti?
- Vai es to uztveru kā savu ģimeni?

Tie ir jautājumi, uz kuriem nevar atbildēt tikai politiķi. Uz tiem jāatbild ikvienam no mums, un jā māca tas saviem bērniem, un mazbērniem.

Kas neciena pagātņi, tam nav tiesību uz nākotni. Un tāpēc šovakar, 17 gadus pēc Latvijas neatkarības atgūšanas, es no visas sirds vēlos pateikties tiem, kurus mēs bieži aizmirstam... Tiem, kas pašreizējā stāvoklī pie atjaunotās Latvijas šūpuļa. Daudzas valstis mūs varētu apskaut par mūsu spēju tautai izšķirīgos brīžos nostāties ar mugurām kopā un skatienu realitātē.

Godātie Latvijas ļaudis! Es vienmēr atcerēšos, kā tapa mūsu brīvība, un kā politiķis, kā Latvijas pilsonis, šovakar dziļā cieņā saku „Paldies“ visiem Jums, kas toreiz, Latvijai izšķirošā laikā, pulcējās vienkopus un pasaulei demonstrēja brīvības un vienotības idejas spēku. Bez Jums, kas daudzi jau ir cienījamā pensijas vecumā mēs nebūtu atguvuši neatkarību, mēs nebūtu Eiropas Savienībā un NATO.

Paldies visiem, kas šos gadus strādājuši, paldies uzņēmējiem par radītajā darba vietām, skolotājiem par mūsu bērnu mācīšanu, ārstiem par dzīvību glābšanu un veselību, paldies lauku ļaudīm, par smago ikdienas darbu. Un paldies visiem, kas ik dienu sargā mūsu drošību un mieru gan Latvijā, gan ārpus tās.

Es vēlos teikt paldies visu profesiju darba darītājiem, kas godīgi strādājat – Jūs, esat šīs zemes sāls. Mēs visi zinām – ikviens jaunais gads, ko mēs sagaidām brīvā Latvijā, ir apliecinājums Jūsu gribai, drosmei un vienotībai.

Premjeram jābūt gatavam atbildēt uz jautājumu „Kurp mēs ejam?“ Es teikšu tā. Mēs ejam Ziemeļvalstu attīstības virzienā. Mēs esam piederīgi šim reģionam, šim sabiedrības modelim un šai demokrātijai. Mēs ejam turp, kur jaunie, stiprie un bagātie pelna un maksā nodokļus. Bet vecie, vājie un maznodrošinātie jūtas pasargāti un droši par rītdienu.

Varbūt kādam šķiet – Latvijas tautai šodien vajadzīgs mierinātājs, dziednieks. Es tāds neesmu. Esmu šīs valsts patriots, tāpēc uzņemos atbildību un ar jūsu atbalstu, kā arī savu pieredzi izdarīšu visu, kas manos spēkos, lai Latvija būtu tiesiska, droša un pārtikusi valsts.

Lai jaunā gadā mūs vieno atziņa, ka mēs ikviens esam vajadzīgs saviem tuvākajiem, savai tautai, savai valstij.

Laimīgu Jauno gadu!

Dievs svētī Latviju.